

יצחק תבורי

(שנה למות המשורר)

מאת מנחם

חבר יקר, איש המחרשה וההגנה, משורר עדין נפש ובעל כושר ביטוי. יליד רוסיה של ערבי-המהפכה וחניך ארץ-ישראל, תלמיד בית-הספר הריאלי בחיפה וחבר השומר הצעיר, ינק מתרבות אירופה ותורת היהדות גם יחד. היה כרוך בכל ישותו אחרי י. ח. בר-נר. ערג על גיבוי צבי שץ, שש לכל גילוי של השירה הארצישראלית החדשה, הושפע משירת רוסיה רחבת-האופקים והיה ער לשירה המהפכנית. לפני 15 שנה, והוא עדיין על ספסל הלימודים, פירסם בעתון הספרותי "כתובים" מאמר קיסרוג על דרך הנוער הארצישראלי והטיל סערה. בתרצ"ג פירסם ב"שאיפותינו" את רשימתו המקיפה "הדרך אל החלום", שהוקדשה לבחינת מצב הנוער בארץ. בתרצ"ז (והוא כבר אז חבר הקיבוץ "אפיקים") הוציא יחד עם כמה חברים, את החוברת בשם "המהפכה בספרד". את הופעת החוברת ליוותה תערוכה לאופת על המהפכה בספרד עם שפע מוצגים ערוכים בטעם רב ובסיסמות שנוסחו על-ידו. בתרצ"ט פירסם בקובץ, שהוקדש לזכרו של גוסי טאב לנדואר (בעריכת המנוח י. זנדי-בנק) את רשימתו "העדה" בחתימת הרצל ובה הביע את חלומי הנכסף ליצירת חברת העתיד.

קו השקפת עולמו הפוליטית נמתח מבאקונין, קרופוטקין, גוסטאב לנדואר ועד פייר בנאר. בתנועה הקיבוצית בארץ, על סלגיה, ראה את דרך-היעוד

להגשמת האידיאלים שלו — העדה השיר תופית הקשורה בשאר העדות ביחסי גומלין מוסריים ללא תלות וכפייה במשטר חיצוני.

עם הימים בברה והלכה גם שירתו, שבאה לידי גילוי בעתון קיבוץ "אפיקים", ב"דבר", "גליונות" וכו'. שירי הילדים שלו, שנתפרסמו פעם בפעם ב"אפיקים לילדים", ימייחדים לו מקום בין משוררי הילדים שלנו בארץ. בתש"ג פירסם לראשונה את קובץ שיריו הנבחרים "על סף הנכסף". בקובץ זה ובשיריו שנשארו בעזבונו, מרחיב חשים כיום — לאור סופו הטראגי — חיי הלבטים שלו בבדידותו:

"המחנה ישן עוד / הרמטה כורעת על ברכיה / מתחננת: רבו ניב אינו מגיע / קול אינו בוקע / היא כשכה כשאת פה אופל ושרב. ראה אני יחיד בדומית הנוקר / בליטוף השחר / את שמך אשא. ראה נא: הצללים את הדממה יחבוקו / איכנות ישחו / במעמסה". ואף-על-פי-כן, ער היה לכל המתרחש סביבו, ועדים לכך שיריו "הטוריה", "יום הביטון" ו"הקדחת". ובהתייחס פרץ ה"הורה" אחרי יום-עמל מפרך מתנגנות אצלו שורות לקצב המחול: "כל אשר נדרם כדומן, / כל אשר נשרף לאפו, / כל אשר נקפד בלב —

התפרין מסד הדמיון חטרפה | חטרפה / במחול המסתלהב!" הוא ידע, כי ביחסו זה לחיי סביבתו מכאיב הוא לקרובים לו ביותר וכהצטדקות מצלצלות שורותיו: "...לא חפצתי להרע לך כה, / לא אני בלבד האשם, / כי הלך לו לבי לדרכו / לבקש חלומות ללא שם..."

הוא האמין באמונה שלמה, כי חלום מותו לא שווא יזכרו. אך עם זה ידע, כי רחוק החלום משברו, ומאין יכולת להגשים את מאווי לבו הוא כורע וטור בע"סיפורי הסוף" שלו שנשארו בעזבונו:

"... סוף, סוף, סוף, / את ידי תחנור ניד אסוף. הו כל לב יעלה שכחה / כמו סלע רפוד באזוב.

בלי משים צולים בזכרונו דברי יסגין בערוב חיו: "בימי חלדנו אין חידוש במוות, / אך בחיים ודאי שאין חידוש!" ואחרי מותו כתב עליו מאיאר קובסקי בדברי תוכחה: "בימי חלדנו לא קשה למות, / אך ליצור חיים קשה ודאי יותר!" והנה גם מאיאר קובסקי, המוכיח הזועם, לא עמד, לא התגבר על חבלי יצירת החיים, ולבסוף... פסק גם הוא סוף פסיק לחייו. ואם בארזים נפלה שלהבת, מה כוח היה לו, לרך ולצעיר זה, שגם הוא פסק את פסוקו המר על החיים והמוות: "מפניך המות לבי לא יחת, / כי יראתי מפני החיים!"